

In de muil van het monster

De ongelooflijke veranderingen van Meneer Afzal (over zijn glazen been wordt niet gesproken), vanaf 1 december in verschillende huiskamers in Gent. www.lod.be.

'De revolutie begint met een wandeling in het park tijdens de kantooruren.' Of met een verteller die in huiskamers en voorgeborchten verhaalt van ongelooflijke veranderingen, verhalen die de veranderingen voorafgaan. Zo'n verteller is Pieter De Buysser.

EVELYNE COUSSENS

De ongelooflijke veranderingen van Meneer Afzal kende al de nodige metamorfosen: oorspronkelijk geconcipieerd als luisterspel kreeg Afzal een tweede leven in boekvorm, en nu leeft hij als virale vertelling, op plekken zonder usual suspects. De Buysser vertelt, geflankeerd door het 'Vertelobject' van beeldend kunstenaar Patrick Corillon. Sopraan Lieselot De Wilde vertolkt de ballades die componist Thomas Smetryns schreef. Ballades van het type 'Kyrie eleison, ik zit vast in den beton'.

De brave ambtenaar Afzal zou je een 'wakkere burger' kunnen noemen: door een ongelukkig voorval wordt zijn ene oor zo groot dat hij er tot in de diepste diepten de grieven van de samenleving mee kan horen. Een afdaling in een Hades van beton voert hem naar die 'onderstroom', veroorzaakt door

een monster dat onder Brussels Airport leeft en onophoudelijk huilt.

Het afgesmeekte medelijden blijkt vooral zelfmedelijden. Het creatuur bestaat uit de angstig vastgeroeste verbeelding rond een oude beschaving, en huilt uit angst voor het afkalven van die beschaving. Het leeft in het verleden en dreigt met zijn tranen de toekomst onmogelijk te maken. Meneer Afzal belooft een aantal 'ongelooflijke veranderingen' en houdt woord, of liever: hij verandert woorden in daden, beeldspraak in realiteit.

Ochtend van inzicht

Fluks transformeert de door idealen misbruikte hoeksteen van de samenleving in een ideologieloos toefje bosgrond. Een ruziënd Octopusakkoord wordt een dampend bord paella en wanneer Afzal beseft wie ons werkelijk regeert, gaat hij op de beurs gewin inwisselen voor menselijkheid. Bent u nog mee?

Het lijken groteske fantasieën, uit de hand gelopen folietjes. Maar de epische en hilarische Afzal-vertelling veroorzaakt een ernstige, radicale en volstrekt ironieloze gebeurtenis, gevat in wat De Wilde zingt: 'Ik ben hier nu, met u, nu'. In het moment van de vertelling, in de gedeelde realiteit tussen verteller en publiek, geschiedt immers exact wat De Buysser verhaalt: het woord wordt realiteit, er ontstaat een opening, een mogelijkheid tot iets nieuws.

Wat dat nieuwe kan of moet zijn, blijft onbenoemd, Afzal is geen politiek pamflet. Ook al gaat het snel, is het veel en begrijpen we niet alles - iets van dit magische 'kunnen' blijft aan de leden kleven. 'Het niet-begrijpen is de ochtend van het inzicht', zou De Buysser zeggen. Iedereen, werkelijk iedereen zou De ongelooflijke

veranderingen van Meneer Afzal moeten mee-maken.

Het boek is te koop, bibliofiel uitgegeven door Literarte, met grafische toevoeging door Brody Neuwander. www.literarte.be.